

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 11731-12-18 היב"נ' ועדת הערר לתכנון ובניה מחוז חיפה ואח'

בפני כבוד השופטת ברכה בר-זיו

העותר: מוסטפא היב
ע"י עוה"ד איל מנחם

נגד

המשיבות: 1.ועדת הערר לתכנון ובניה מחוז חיפה
באמצעות עוה"ד שלומית שושני קפלן
פרקליטות מחוז חיפה - אזרחי
2.ועדה מקומית לתכנון ובניה מחוז חיפה
ע"י עוה"ד שי וינברגר ואח'
3.איגוד ערים לאיכות הסביבה חיפה
ע"י עוה"ד אלה קפלן לוינגר ואח'
4.חברת חשמל חברת חשמל
ע"י עוה"ד רחל לויטן ואח'

פסק דין

- 1
  - 2
  - 3
  - 4
  - 5
  - 6
  - 7
  - 8
  - 9
  - 10
  - 11
  - 12
  - 13
  - 14
  - 15
  - 16
  - 17
  - 18
  - 19
  - 20
1. בפני עתירה (מתוקנת) בה מבקש העותר לבטל את החלטת המשיבה מס' 1, ועדת הערר לתכנון ובניה מחוז חיפה (להלן: "ועדת הערר"), אשר דחתה ערר שהגיש העותר על החלטת המשיבה מס' 2, הועדה המקומית לתכנון ובניה, מחוז חיפה (להלן "הועדה המקומית"), אשר דחתה את בקשתו להיתר בניה לבניית מרפסת.
2. העותר מתגורר בקומת הראשונה של בית משותף ברחוב אל מוהדי 11, חיפה, גוש 11727 חלקה 1 (להלן: "הבית").
- במרחק של כ- 0.5 מטר מהבית קיימת תחנת טרנספורמציה של המשיבה מס' 4, חברת חשמל לישראל (להלן: "חברת חשמל").
3. דיירי הבית יזמנו הגשת בקשה לבניית מרפסת לדירותיהם. כל בקשות הדיירים, למעט זו של העותר, אושרו על ידי הועדה המקומית.
- בקשת העותר נדחתה לאור התנגדות המשיבה מס' 3, איגוד ערים לאיכות הסביבה (להלן: "איגוד ערים") שהודיעה לוועדה המקומית במכתב מיום 24.8.14 כי מדוח מדידות שהוכן ביום 27.5.14 עולה כי "ערכי עוצמת השדה המגנטי גבוליים לערכים המומלצים על ידי המשד להגנת הסביבה, במצב שעומס התחנה אינו מירבי" וכי לאור עקרון הזהירות המונעת, האיגוד מתנגד להרחבת המרפסת בדירת העותר. עוד נאמר כי "במידה ויבוצע

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 18-12-11731 היבי נ' ועדת הערר לתכנון ובניה מחוז חיפה ואח'

- 1 טיפול בתחנה להורדת השדה המגנטי ניתן יהיה לשקול מחדש את הרחבת המרפסת גם
2 בקומה הראשונה".
- 3
- 4 .4 חברת החשמל דחתה את ממצאי איגוד ערים וטענה כי המלצותיו חסרות תוקף או בסיס חוקי
5 ומדעי, וכי בדיקות שנעשו מטעם דיירי הבית העלו מדידות אחרות.
6
- 7 חברת החשמל הוסיפה במכתבה כי ממילא מרפסת אינה משמשת לשהיה ממושכת "ונוכח
8 העובדה שהמלצות המשרד מתיימרים לקבוע ערך ממוצע יממתי, אין להתייחס לרמות
9 במרפסת כחורגות ממוצע יממתי עבור הדיירים".
- 10
- 11 חברת חשמל טענה במכתבה כי נימוקי איגוד ערים אינם יכולים לשמש בסיס למניעת אישור
12 הרחבת המרפסת על ידי העותר.
13
- 14 .5 נוכח דחיית בקשתו, הגיש העותר עתירה נגד איגוד ערים וחברת חשמל (עת"מ 17-06-49554).
15 עתירתו נמחקה (בהסכמה) מחמת אי מיצוי הליכים ולפיכך, העותר הגיש ערר על החלטת
16 הועדה המקומית לועדת הערר.
17
- 18 בהחלטה מיום 8.10.18 דחתה ועדת הערר את הערר, בקובעה כי לא נפל פגם בהחלטת הועדה
19 המקומית הדוחה את בקשת העותר להרחיב את המרפסת בדירתו לאור המלצת איגוד ערים.
20
- 21 בסיפא להחלטתה הוסיפה ועדת הערר כי: "ועדת הערר מבינה את מצוקתו של העותר ואת
22 רצונו לשפר את איכות חייו ולהוסיף מרפסת חיצונית לידרתו. עם זאת, ומאחר וכעת חיה,
23 חוות הדעת היחידה העומדת בפני ועדת הערר (ונתמכת בדבריה של נציגת איגוד ערים
24 לאיכות הסביבה בנידון) היא כי הוספת המרפסת תעמיד את העותר ובני משפחתו, וכל מי
25 שעתיד לעשות שימוש שוטף במרפסת, בסכנת היחשפות לשדה מגנטי בערכים העולים על
26 המותר, הרי שבמאזן בין הדברים, גם דעתנו היא כי דין הבקשה להידחות".
27
- 28 .6 נוכח דחיית הערר הגיש העותר עתירה זו בה ביקש לקבוע כי היה על ועדת הערר לקבל את
29 הערר שהגיש, מאחר והמשיבים מנועים להתנגד לבקשתו. העותר ביקש לקבוע כי אין קרינה
30 ו/או עוצמה של שדה מגנטי מעבר למותר בדיון, נוכח מדידות וחוות דעת מומחה מטעם העותר
31 ומכל מקום מאחר ואיגוד ערים לא הוכיח את הטענה לקיום "חריגה".
32
- 33 העותר טען כי החלטות הועדה המקומית וועדת הערר חורגות חריגה קיצונית ממתחם
34 הסבירות וכי למשיבים אין זכות לדחות את בקשתו בטיעון שחוק של "דאגה לבריאות
35 הציבור, מפני מתקן חשמל שקיים כבר עשרות שנים והמשיבים לא מלינים נגדו דבר". כמו

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 11731-12-18 היבי נ' ועדת הערר לתכנון ובניה מחוז חיפה ואח'

- 1 כן טען כי "נפל בין הכיסאות" במחלוקת בין איגוד ערים וחברת חשמל וכי הוא מופלה לרעה
 2 על ידי המשיבים לעומת יתר דיירי הבית.
 3
- 4 7. ועדת הערר טענה בתשובתה כי לא נפל פגם בהחלטתה שלא להתערב בהחלטת הועדה
 5 המקומית, אשר החליטה לאמץ את חוות הדעת של איגוד ערים, ולדחות את בקשת העותר
 6 להרחבת המרפסת, בשל החשש לסכנת חשיפה לשדה מגנטי בערכים העולים על המותר.
 7
- 8 ועדת הערר טענה כי איגוד ערים הינו גוף מייצג לועדה המקומית ותפקידו "לפעול להגנת
 9 הסביבה, לשמירה על איכות הסביבה ולמניעת מפגעים סביבתיים" וכי ראוי ונכון היה
 10 לקבל את המלצותיו לפיהם "עלה חשש ממשי כי הקמת מרפסת סמוכה כל כך לתחנת
 11 טרנספורמציה קיימת, עשויה לסכן את בריאותו של האדם העתיד להשתמש בה".
 12
- 13 ועדת הערר טענה כי בדיון בפניה נכחה גם ד"ר נופי, נציגת איגוד ערים, אשר השיבה לשאלות
 14 הועדה, לצורך קבלת תמונה עובדתית ונורמטיבית שלמה, קודם לקבלת החלטתה. גב נופי
 15 הסבירה את הסכנה בחשיפה ממושכת לקרינה, וכי כיום הקמת חדר טרנספורמציה דומה
 16 לזה הקיים ליד בית העותר, מותנית במרחק של 3 מ' מהבנין. גב' נופי גם הסבירה לועדת
 17 הערר מדוע אין מקום לקבל את חוות הדעת שנערכה מטעם העותר.
 18
- 19 ועדת הערר טענה כי "אין ולא יכול להיות ספק כי הועדה המקומית מוסמכת (ואף חייבת) ,
 20 שעה שדנה היא בבקשה לקבלת היתר, להידרש למידע מקצועי מאת הגוף המקצועי
 21 הרלוונטי, על מנת לקבל החלטה סבירה ועניינית, תוך עריכת איזון בין אינטרס כלכלי פרטי
 22 של מבקש ההיתר, לבין אינטרסים נוספים (חשובים לא פחות אולי אף יותר) דוגמת שלום
 23 הציבור ובריאותו, בטיחות וכיוב'. אין חולק, כי מוסדות התכנון רשאים לשקול שיקולי
 24 בטיחות וביטחון הציבור כחלק ממכלול השיקולים הרלוונטיים, לבקשה למתן היתר".
 25
- 26 ועדת הערר טענה גם כי חברת החשמל אינה גוף רגולטורי המוסמך לפקח על בטיחות ובריאות
 27 הציבור ולעמדתו אין נפקות לבקשת העותר.
 28
- 29 8. גם הועדה המקומית טענה כי החלטתה לדחות את בקשת העותר מצויה בתוך מתחם
 30 הסבירות והתקבלה בהתאם לשיקול הדעת המקצועי וסמכותה כדין.
 31
- 32 לאחר שסקרה את השתלשלות הדברים הוסיפה הועדה המקומית כי: "לאור עמדת המשרד
 33 לאיכות הסביבה, ההולמת את עמדת איגוד ערים להגנת הסביבה, ובהתחשב בכך שאין
 34 בכוונת חברת החשמל לבצע טיפול כלשהוא בתחנת הטרנספורמציה להפחתת הסיכון..."
 35 צדקה הועדה המקומית בהחלטתה.

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 18-12-11731 היבי נ' ועדת הערר לתכנון ובניה מחוז חיפה ואח'

- 1
2 לגופן של טענות העותר טענה הועדה המקומית כי לאור הפסיקה, "עקרון הזהירות המונעת"
3 מחייב נקיטת גישה מחמירה וכי חוק הקרינה הבלתי מייננת, התשס"ו- 2006 קובע נורמות
4 בהתבסס על עקרון הזהירות המונעת "ומאפשר לרשויות לנקוט אמצעים להפחתת הסיכונים
5 הבריאותיים האפשריים."
6
7 9. איגוד ערים טען בתגובתו כי המלצתו להימנע ממתן היתר ניתנה בשל סמיכות המרפסת
8 המבוקשת לתחנת הטרינספורמציה הפולטת קרינה שלמיטב הבנתו עלולה לסכן את מי
9 שישהה במרפסת.
10
11 כמו כן טען כי מדידות שנערכו במקום הראו כי הקרינה עלולה לעבור את הסף המקסימלי
12 הומומלץ על ידי משרד הבריאות ובמשרד להגנת הסביבה.
13
14 10. חברת החשמל טוענה בתגובתה כי היא לא היתה מעורבת בכל ההליכים שנקט העותר ואף
15 לא הוזמנה לבצע מדידות של ערכי השדה המגנטי הקיימים ו/או הצפויים . כמו כן טענה כי
16 המלצת איגוד ערים מנוגדת לחוק הקרינה הבלתי מייננת.
17
18 חברת החשמל טענה כי התנגדות המשיבות למתן היתר לבנית המרפסת בדירת העותר ניתנה
19 בחוסר סמכות ותוך הפרה ברורה של הנחיות איגוד ערים.
20
21 11. בדיון בפני נכחה ד"ר נופי, שאמרה כי חוק הקרינה בלתי מייננת אושר בשנת 2006 אך עד
22 היום לא הותקנו תקנות ולפיכך חברת החשמל לא מוכנה להזיז את תחנת הטרינספורמציה.
23
24 12. בדיון התברר כי חדר השינה של דירת העותר נמצא במרחק זהה לזה שתמצא המרפסת נשוא
25 הבקשה להיתר וב"כ איגוד ערים טענה כי "אני לא יודעת מה נבנה קודם, האם תחנת
26 הטרינספורמציה או חדר השינה. אנחנו לא אומרים שחדר השינה בסדר מבחינת קרינה ואין
27 לנו תשובה למצב הקיים של בתים בקרבת תחנת טרינספורמציה..."(ההדגשה שלי- ב.ב).
28
29 13. ב"כ העותר טען כי אין זה סביר שאדם ישהה בחדר השינה שלו, הסמוך לתחנת טרינספורמציה
30 וזה יהיה בסדר מבחינת הרשויות, ואולם הוא לא יוכל לשהות במרפסת זמן קצר, כאשר
31 אפילו המרפסת מרוחקת יותר מחדר השינה מתחנת הטרינספורמציה, וכי העותר הינו קורבן
32 למצב של "חלם".
33
34 14. ד"ר נופי אמרה כי "אני כממונה על בריאות הציבור, לא יכולה בעוד שנה שנתיים שמישהו
35 יהיה חולה, ואף אחד לא יכול להגיד שזה מקרינה... יש לחייב את חברת החשמל לעשות

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 18-12-11731 היב"נ' ועדת הערר לתכנון ובניה מחוז חיפה ואח'

- 1 משהו בנושא הזה. אני מבינה שקרינה בחדר שינה היא כמו במרפסת. אין לנו שליטה על
2 הקיים ועל המצב הישן. על המצב החדש יש לנו שליטה".
- 3
- 4 15. ב"כ ועדת הערר טענה כי הועדה המקומית וועדת הערר הם גורמים חפים מאינטרס במקרה
5 זה, וכי למתן אישור לבניית המרפסת "יש הרבה השלכות ומשמעויות גם בשלב מאוחר יותר.
6 הרי הדירה יכולה להמכר בסופו של יום וגם אם העותר מוכן לקחת על עצמו את הסיכון
7 הזה, העברת הסיכון או גלגול הסיכון על צד ג' שעלול לרכוש את הדירה ביום מן הימים,
8 בודאי לא מאפשרת לאור הנתונים שהונחו בפני הועדה המקומית או ועדת הערר להתעלם
9 מהסיכון הקיים".
- 10
- 11 **דיון**
- 12
- 13 16. אין ולא יכול להיות ספק כי רשויות התכנון חייבות לדאוג לבריאות הציבור ובריאותו וכי
14 שיקול שכזה חייב לעמוד לנגד עיני הועדות בבואן לדון בקשה להיתר בניה.
15
- 16 אני מסכימה גם כי על רשויות התכנון לפעול בהתאם לעקרון הזהירות המונעת.
17
- 18 יחד עם זאת, בענייננו, אני סבורה כי העותר אכן "נפל בין הכסאות", במחלוקת בין איגוד
19 ערים לחברת חשמל, בסוגיה שהיא "מעל למידותיו" של העותר", כאשר אפילו המומחים
20 חלוקים בדעותיהם.
- 21
- 22 17. כפי שנאמר, תפקידו של איגוד ערים לדאוג לבטחון הציבור ובריאותו. זאת הוא לא יכול
23 לעשות רק על דרך של המלצה שלא ליתן היתר בניה לבניה חדשה, אלא חובה עליו לפעול נגד
24 חברת החשמל ולהגיע עימה להבנה או להחלטה של רשות מסומכת בענין, בכל מקום בו
25 יתברר לו כי הציבור חשוף לסכנה – ומהטיעונים בפני התברר כי זה המצב לדעת איגוד ערים.
26
- 27 לא יתכן כי בגלל התנגדות חברת חשמל לפעול במקרה בו איגוד ערים סבור כי נשקפת סכנה
28 לציבור מתחנת טרנספורמציה קימת, יעצום איגוד ערים עיניו ולא יפעל להבטחת בטיחות
29 הציבור.
- 30
- 31 ודוק: חוק קרינה בלתי מייננת מטיל חובה על "הממונה" לחייב "מקור קרינה" לנקוט
32 אמצעים לשם הפעלה בטוחה של מקור הקרינה (סעיף 14 לחוק), ובענייננו, כאמור, ברי כי
33 איגוד ערים אינו פועל במסגרת חובותיו.
34

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 18-12-11731 היבי נ' ועדת הערר לתכנון ובניה מחוז חיפה ואח'

- 1 18. סמכותה דומה הוקנתה לאיגוד בחוק הרשויות המקומיות (אכיפה סביבתית – סמכויות
2 פקחים), תשס"ח-2008.
- 3
- 4 19. כמובן שחובת הדאגה לבטיחות ובריאות הציבור מוטלת גם על הרשות המקומית (סעיף 242
5 לפקודת העיריות) וחוסר טיפול במפגע ו/או מטריד קיים קיים (ולדעת הועדה המקומית במצב
6 הקיים בביתו של העותר קיימת כבר היום סכנה נוכח הקרבה לתחנת הטרינספורמציה) מהוה
7 הפרת חובה של הרשות. בנוסף, גם בסמכותה של הועדה המקומית לפעול להפסקת "שימוש
8 אסור", ובענייננו, ככל שמקבלת הועדה המקומית את עמדת איגוד ערים כי יש סיכון
9 לבריאות המשתמשים כיום בבית במרחק הקרוב לתחנת הטרינספורמציה, כפי המצב בדירת
10 העותר עליה לדאוג לסילוק המפגע) כאמור בסעיף 219 לחוק התכנון והבניה.
- 11
- 12 20. מובהר בזאת כי אין באמור משום הבעת דעתי בשאלה האם קיימת סכנה הקיימת מתחנת
13 הטרינספורמציה, אך הועדה המקומית חייבת לגבש עמדתה בענין זה, כאמור, ולא לפסוח בין
14 שני הסעיפים.
- 15
- 16 21. בנסיבות אלה, אני סבורה כי החלטת ועדת הערר וזו של הועדה המקומית – מהוות משום
17 "עצימת עיניים" מפני המצב בשטח – ואינן סבירות.
- 18
- 19 22. לפיכך, אני קובעת כי ככל שאיגוד ערים עומד על חוות דעתו לפיה קרבת בית העותר (לרבות
20 המרפסת המתוכננת) לתחנת הטרינספורמציה הקיימת, גורמת לסכנה לעותר ו/או למי
21 שמשתמש בדירת העותר – עליה ו/או על הועדה המקומית לנקוט בתוך 60 יום מהיום
22 בצעדים למניעת הקרינה ברמה המסוכנת מתחנת הטרינספורמציה.
- 23
- 24 ככל שלדעת איגוד ערים לא נשקפת סכנה לבריאות העותר מהקרינה – עליה להודיע לועדה
25 המקומית תוך 60 יום מהיום כי היא חוזרת בה מהמלצתה לועדה המקומית שלא ליתן לעותר
26 היתר בניה להרחבת המרפסת, ובמקרה כזה תינתן הודעה המקומית לעותר את ההיתר
27 המבוקש להרחבת המרפסת, כמבוקש על ידו וכפי שניתן גם לדיירים האחרים בבנין.
- 28
- 29 23. אני מחייבת את כחל אחד מהמשיבים 1 – 3 לשלם לעותר הוצאות בסך 6,000 ₪
- 30 24. ככל שהופקד ערבון על ידי העותר, הוא יוחזר לו באמצעות בא כוחו.

31
32
33
34

ניתן היום, ז' סיוון תשע"ט, 10 יוני 2019, בהעדר הצדדים.

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 11731-12-18 היבלי נ' ועדת הערר לתכנון ובניה מחוז חיפה ואח'

ברכה בר-זיו, שופטת

1
2
3
4